

Afsluttende rapport - Udviklingspuljen for Folkebiblioteker og Pædagogiske Læringscentre 2019

Projektoplysninger:

- **Projekttitel, projektejer, projektleder, projektnummer, projekttid (fra og til)**
 - Sans for litteratur – i fællesskaber
 - Charlotte Dale – Odense Biblioteker og Borgerservice
 - BUP.2019-0017
 - 01.03.2019-30.06.2020
- **Baggrund (hvorfor dette projekt?) - Formål**
 - Projektet belyste antagelsen om at kulturaktiviteter som metode kan bidrage til øget trivsel og livskvalitet. Og at positive fællesskaber kan medvirke til at opbygge og styrke relationer og positiv social inklusion.
- **Målgruppe**
 - Brugere, der midt i livet er ramt af svækkede kognitive færdigheder fx begyndende demens, hjernerystelse o.lign.
- **Hvor mange deltagere var involveret/ fået gavn af projektet?**
 - Ca. 60 demensramte og/eller krigsveteraner inkl. enkelte pårørende.
 - 17 biblioteksmedarbejdere og andre samarbejdspartnere, som fx Museumsformidlere, Fysioterapeut, Digter, Læseforeningsdeltagere, Social og Sundhedsassistenter, Ph.d./Aldring og Demens, VIA University College, m.fl.
 - 45 deltog i afsluttende webinar
- **Hvilke metoder har projektet brugt/bygget på?**
 - Sanselige litteraturformidlingsmetoder med bevidst brug af tekst og billeddialog, duft- og smagsoplevelser, berøringsgenkendelse, musik og lyd, fysiske aktivitet, med henblik på at fremme fælles samtaler og indlevelse i litteratur.
- **Hvilke og hvor mange forskellige aktiviteter er gennemført?**
 - Ca. 20 forskellige aktiviteter blev gennemført i alt, ved de 4 deltagende biblioteker.
 - 2 styregruppemøder
 - 1 opstartsworkshop
 - 6-8 projektgruppemøder

- **Hvad er den samlede vurdering af projektets succes/ hvad var succeskriterierne?**
 - Sanselig litteraturformidling (at inddrage sanselige aktiviteter, som at lytte, smage, bevæge sig, dufte, berøre, sammen med litteratur-oplevelser) kan med stor succes benyttes som løftestang for nye fællesskaber for demensramte, men i stor grad også for pårørende til demensramte.

Selvevaluering:

- **Har projektet haft den forventede relevans for målgruppen?**
 - Ja, deltagerne har været meget engagerede i aktiviteterne. Fin involvering og respons på litteraturen fra målgrupperne
 - Der er blevet efterspurgt lignende aktiviteter efter projektperioden
 - De pårørende har været engagerede og flittige deltagere
- **Hvilke problemer har projektet oplevet undervejs?**
 - Sidst i perioden: Corona og realiteter som at vi ikke kunne mødes og lave real live videooptagelser til videospots.
- **Var projektet anstrengelserne værd? – hvorfor/ hvorfor ikke?**
 - Stor interesse for området fra biblioteksverdenen. Mange deltagere på afsluttende webinar. Henvendelser fra andre biblioteker om at følge projektet.
- **Hvilke erfaringer har I gjort jer i forbindelse med projektets samarbejdsrelationer?**
 - Projektet har styrket samarbejdet mellem bibliotek og lokale kulturinstitutioner, samt til demensfaglige rådgivningscentre og institutioner.
 - Også givtigt og inspirerende at arbejde med forskellige målgrupper. I det her tilfælde Demensramte og PTSD-ramte krigsveteraner.
- **Hvad er de vigtigste forklaringer på, at projektet har nået sine mål?**
 - Bibliotekarernes empati og forståelse for målgruppernes fælles og individuelle behov. Samt deres faglige interesse og store engagement i litteraturformidlingsaktiviteterne.
 - At projektets idé om at benytte sanselige metoder til at understøtte litteraturformidling i meget høj grad harmonerede med målgruppernes sygdomsstadier.
- **Hvad er de vigtigste grunde til, at projektet kunne nå sine mål?**
 - Projektets udviklingsflow har været ledet og struktureret og iterative processer har været benyttet til hele vejen i gennem at tilpasse aktiviteterne.
- **Hvad kunne være gjort bedre i projektet?**
 - Ift. evaluering kunne der med fordel have været brugt en fagperson, der i højere grad interesserede sig for de sanselige litteraturmetoder. Fx en konsulent fra læseforeningen.
- **Hvilke af projektets erfaringer videreføres i andre sammenhænge?**
 - Odense Biblioteker og Borgerservice har udviklet området til europæisk plan ved at lave et tværnationalt projekt, DCUM: Dementia in Cultural Mediation.
 - Der er fx oprettet nye kulturklubber for demensramte, der udvider med fx billedkunstaktiviteter
- **Kan projektet duplikeres af andre? –hvorfor/hvorfor ikke?**
 - BRANDTS Museum har fx taget udpluk af projektets metoder ind til brug ved aktiviteter for andre målgrupper, fx børn.
- **Link til projektets videospots og Idékatalog: <https://www.odensebib.dk/side/sansforlitteratur>**